

Version 3 – 03.07-2014

Lolland Kommunes læse- og skriftsprogsstrategi 2014

Vision

Lolland Kommunes skriftsprogsstrategi er en del af kommunens Børne- og ungepolitik – og læsning er politisk indsatsområde i Lolland Kommune.

Det overordnede mål med Lolland Kommunes læse- og skriftsprogsstrategi er, at alle eleverne tilegner sig de faglige, personlige og kulturelle kompetencer, der er nødvendige for at gennemføre en ungdomsuddannelse og blive rustet til at deltage aktivt i samfundet som demokratiske medborgere.¹

Formålet med Lolland Kommunes læse- og skriftsprogsstrategi er, at beskrive de overordnede mål og rammer for skriftsprogsindsatsen i Lolland Kommune. Samtidig fastsætter skriftsprogsstrategien ambitiøse mål, der dog er realistiske på alle niveauer.

Det politiske fokus på skriftsprog gælder hele skoleforløbet, med særligt fokus på indskolingen og mellemtrinnet, for at styrke elevernes samlede læringsprogression. Derfor arbejdes der i Lolland Kommune med resultatmål for læsning i indskolingen og på mellemtrinnet.

Læse- og Skriftsprogsstrategi

Forskningen viser, at læsestandpunktet er den mest afgørende enkeltfaktor for det enkelte individs senere uddannelsesniveau. I den forbindelse er det af afgørende betydning, at alle elever opnår sikre kompetencer i læsning og skrivning.

Vores skriftsprogsstrategi for skoleområdet er vigtig i forhold til en forebyggende indsats på uddannelses- og arbejdsmarkedsområdet.

¹ Skolepolitik Lolland kommune fra skoleåret 2014 - 2016

Vores resultatmål er følgende:

1. Ordlæsning:
 - I juni i 1. klasse skal 75 % af eleverne befinde sig på enten stabilisering, beherskelse eller automatiseringsniveau i ordlæseprøve 1
2. Tekstlæsning:
 - I juni i 3. klasse skal 70 % af eleverne befinde sig på enten stabilisering, beherskelse eller automatiseringsniveau i tekstlæseprøve 4
 - I juni i 5. klasse skal 70 % af eleverne befinde sig på enten stabilisering, beherskelse eller automatiseringsniveau i tekstlæseprøve 6

Læse- og skriftsprogsstrategien skal vise vejen for konsulenter, ledere og pædagogisk personale – både centralt, og decentralt for at skabe råderum for skolerne i arbejdet med at nå målene.

Det er af afgørende betydning, at alle børn og unge i Lolland Kommune opnår sikre kompetencer i læsning og skrivning.

Målsætninger for Lolland Kommunes skriftsprogsstrategi

Helt specifikt sigter Lolland Kommunes skriftsprogsstrategi mod:

- At forebygge at elever kommer i skriftsprogsvanskeligheder
- At understøtte alle elevers skriftsprogskompetencer
- At højne deltagelsesniveauet for alle elever i sociale og faglige læringsfællesskaber

Høj udnyttelse af digitale platforme vil understøtte målsætningerne i Lolland Kommunes skriftsprogsstrategi.

Aktører i forhold til læsning

Lolland Kommunes læse- og skriftsprogsstrategi bevæger sig på flere niveauer. Det betyder, at læse- og skriftsprogsstrategien understøttes af en lang række personer, der har gensidig forpligtelse i forhold til indsats og handlinger på området i Lolland Kommune.

Læsekonsulenten (PPR)

Læsekonsulenten er kommunens ressourceperson på læse- og skriftsprogområdet og arbejder rådgivende og vejledende i forhold til politikere, kommunal sektor, skoleledere, læsevejledere og lærere (fra www.laesekonsulent.dk)

Det indebærer ydelse af faglig ekspertise i samarbejdet med skolesektor, skoleledelse og kommunens pædagogiske udviklingskonsulent om løbende evaluering af kommunens læse- og skriftsprogsstrategi og indsats som understøtter mål og formål. Derudover samarbejder læsekonsulenten igennem løbende vidensdeling og sparring med skoleledelsen, og vejlederne i skolernes læringscentre om at udvikle det professionelle læse- og skriftsprogsarbejde på skolen, evaluere testresultaterne og igangsætte initiativer til at fremme fortsat læring.

Læsekonsulenten udreder elever med specifikke læse-/stavevanskeligheder (dysleksi)² og elever med svære sproglige vanskeligheder.

Læsevejlederen (Skolerne)

Læsevejlederne arbejder med læsning på skoleplan.

Lolland Kommunes skoler har mindst én læsevejleder på hver skoleafdeling. Læsevejlederens opgaver er, i samarbejde med skoleledelsen og skolens læringscenter og læsekonsulenten, at medvirke til at udvikle det professionelle læs- og skriftsprogsudviklende arbejde på skolen, evaluere læseresultaterne og igangsætte initiativer til at fremme progression i elevernes læseudvikling.

Der foregår løbende vidensdeling, opkvalificering og sparring i læsevejledernetværket.

Skoleledelsen

Skoleledelsen har det overordnede ansvar for skolens skriftsprogsindsats, herunder udarbejdelse og implementering af skolens egen handleplan for den skriftsproglige indsats.

Forældre

Forældrene er en vigtig ressource og samarbejdspartner i forhold til elevernes skriftsprogsudvikling.

Et fælles kommunalt testkompendie

Test, prøver og andre evalueringsredskaber anvendes som grundlag for opfølgning og planlægning af læsningen i undervisningen. Skoler, som grundigt, systematisk og løbende følger eleverens skriftsproglige udvikling med formelle og uformelle evalueringsredskaber, opnår bedre læseresultater.

² Se bilag 2, side 6

Evaluering af nærværende strategi, elevers læse- og skriftsproglige færdigheder og angrebsteknikker i hele skoleforløbet er nødvendig for at kunne støtte den enkelte elevs læse- og skriftsproglig udvikling. Elevernes læse- og skriftsprogskompetence og evalueringsredskaber skal være kendt af teamet omkring eleven og være udgangspunkt for læringen i alle fag.

Gennem test og prøver dokumenteres elevens læring og i relation til "Forenklede Fælles Mål" skal elevens individuelle læringsmål udarbejdes med udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger og behov.

Der anvendes i Lolland Kommune et fælles kommunalt testkompendie³ for på den måde at sikre monitoreringen af skriftsproglige udvikling.

Resultaterne af rapporteres i den årlige kvalitetsrapport for folkeskolen, ligesom skolernes arbejde med at udvikle og implementere lokale handleplaner for den kommunale skriftsprogsstrategi følges i kvalitetsrapporten.

Læsekonsulenten henter testresultaterne til afreporteringen til kvalitetsrapporten.

³ Bilag 1. Testkompendie

Bilag 1: Testkompendie

Nedenstående testkompendie er **KUN** gældende for **skoleåret 2013-2014**.
(kvalitetsrapport efteråret 2014)

Revideret Testbatteri for skoleåret 2013-14 (godkendt 2013-03-21)

Klassetrin	Test	Tid for testning	Udførende fagperson
0. klasse	Læseevaluering på begynderniveau	September samt april/maj	0. klasselærer
	KTI		0. klasselærer og PPR
1. klasse	Bogstavprøve 2	September samt december	Dansklærer
	Ordlæseprøve 1	Juni	Dansklærer
2. klasse	Ordlæseprøve 2	Juni	Dansklærer
	Staveprøve 1		Dansklærer
	Obligatorisk national test		Dansklærer
3. klasse	Tekstlæseprøve 4	Juni	Dansklærer
	DVO	August	Dansklærer og PPR
4. klasse	Staveprøve 2		Dansklærer
	Obligatorisk national test		Dansklærer
5. klasse	Tekstlæseprøve 7	Juni	Dansklærer
6. klasse	Staveprøve 3		Dansklærer
7. klasse			
8. klasse	Obligatorisk nationale test	August/september	Dansklærer

Nedenstående testkompendie er **gældende for skoleåret 2014 – 2015**.
(kvalitetsrapporten 2014-2015)

Testkompendie for skoleåret 2014-15

Klassetrin	Test	Tid for testning	Udførende fagperson
0. klasse	Læseevaluering på begynderniveau	September samt april/maj	Testlærer/læsevejleder
1. klasse	Ordlæseprøve 1 (til læringsmål)	December	Testlærer/læsevejleder
	Ordlæseprøve 1 (kvalitetsrapport)	Maj/juni	Testlærer/læsevejleder
	Sætningslæseprøve 1	Maj/juni	Testlærer/læsevejleder
2. klasse	Frivillig national test		Testlærer/læsevejleder
	Obligatorisk national test		Testlærer/læsevejleder
3. klasse	DVO	September	Testlærer/læsevejleder
	Ordlæseprøve 2 (kvalitetsrapport)	Maj/juni	Testlærer/læsevejleder
	Tekstlæseprøve 4	Maj/juni	Testlærer/læsevejleder
4. klasse	Obligatorisk national test		Testlærer/læsevejleder
5. klasse	Tekstlæseprøve 6 (kvalitetsrapport)	Maj/juni	Testlærer/læsevejleder
6. klasse	Obligatorisk national test		Testlærer/læsevejleder
7. klasse	TL 2?	?	Testlærer/læsevejleder
8. klasse	Obligatorisk national test		Testlærer/læsevejleder

Bilag 2. Dysleksi

Definition:

“Ordblindhed, dysleksi, markante vanskeligheder ved at lære at læse og skrive, som beror på langsom og upræcis omsætning af bogstaver og bog-stavfølger til sproglyde”⁴

Folkeskolernes- og PPR’s indsatser overfor børn med dysleksi eller dysleksilignende udfordringer

1: At opkvalificere den forebyggende indsats

- Opkvalificerer 0. klasselederes viden om læseforberedende aktiviteter.
- Opkvalificerer indskolingslærernes viden om læseindlæring.

2: At opkvalificere den foregribende indsats

- Kurser for fokuselever ifbm. sprogscreening i 0. kl.
- Ordforråd
- Lyd
- Bogstav

3: At opkvalificere den indgribende indsats

- PPR udreder eleverne på baggrund af resultatet i DVO ´en⁵
- Det er vigtigt at undervisningen varetages af lærere med særlige kvalifikationer:
- Inden for specialundervisning
- IT kompenserende hjælpemidler

PPR ´s rolle og opgave:

1. PPR psykologer udreder elevens kognitive forudsætninger.
2. PPR læsekonsulenter (talepædagoger) udreder sprog- og læse forudsætninger.

Eksempel på Folkeskolernes supplerende undervisningstilbud til elever med dysleksi:

1. VAKS kursus (75 timer)
2. Fonologik – multisensorisk læse-stave metode (se, høre, føle, gøre)
3. Brug af digitale læringsformer – platforme – for at skabe varierende og differentierende undervisningsformer, der understøtter, styrker og motiverer for læring. F.eks brug af CD-ord implementeres fra 0. klasse for alle elever.

Konsulent bistand udefra:

Lolland kommune er sammen med andre kommuner en del af ViSP⁶. ViSP yder bl.a. bistand i forbindelse med skolernes arbejde med elever der har dysleksi.

⁴ Kilde: Professor Carsten Elbro har i 1992 defineret ordblindhed i Det danske Nationalleksikon.

⁵ DVO – ordblindetest fra Dansk Videnscenter for Ordblindheds rådgivning vedrørende småbørn i begrundet risiko for ordblindhed.

⁶ ViSP - Videnscenter for Specialpædagogik